

چرا حجاب؟

آیة الله العظمى محمد باقر
مدرس دارالعلوم زاهدان

شخصیتی فرد عنوان کنند، و عده‌ای نیز در غالب برنامه‌های هنری - فرهنگی و حتی در غالب فروش محصولات بهداشتی برای ترویج بی‌بند و باری و برهنگی تلاش می‌کنند.

ما در جای خودش به این ایرادها پاسخ خواهیم داد، اما حجاب با تهدید دیگری از داخل مواجه است و این تهدید ناشی از دو طرز تفکر در میان طرفداران و مبلغین حجاب است، تفکر اول: تفکر افراط‌گرایانه است و بیشتر کسانی به آن مبتلا هستند که فکر می‌کنند خیلی برای اسلام و احکام آن از جمله حجاب نگرانند و معتقدند آنچه در تعلیمات اسلامی در این مورد آمده کافی نیست و نمی‌تواند جلوی خطرات را بگیرد، و باید سختگیریهایی بیشتری در این مورد اعمال شود، طبق این نظریه اگر کوچکترین آزادی به زن داده شود و او وارد مسایل اجتماعی گردد اسلام به خطر می‌افتد؛ لذا برای حفظ ایمان و اسلام باید هرگونه ابتکار عملی از زن گرفته شود و از تحصیل و شرکت در مسایل اجتماعی نیز محروم شود. این طرز تفکر باعث شده تا در بعضی از جوامع مسلمین، جلوی هرگونه پیشرفتی از زن گرفته شود، و زمینه و بستر مناسبی برای تبلیغات سوء علیه حجاب و اسلام فراهم شود. قطعاً این نوع نگرش به شخصیت زن بیش از آنکه به تعلیمات حکیمانه اسلام شباهت داشته باشد به تفکر مرد سالاری و جاهلیت عرب می‌ماند که دین اسلام برای از بین بردن آن

حکم حجاب یکی از احکام شرعی و توصیه‌های اخلاقی دین اسلام است؛ این حکم در سال ۵ ه در مدینه و در شرایطی نازل شد که جامعه اسلامی شکل گرفته بود، و این خود نشانگر آن است که این حکم هم جنبه فردی دارد و هم جنبه اجتماعی، زیرا زمانی این حکم نازل شد که زمینه‌های اجتماعی آن فراهم شده بود. جامعه مدینه آن روز جامعه‌ای متشکل از اکثریت مسلمان و دو اقلیت یهود و مشرکین بود که البته در کنار اینها تعدادی منافق به ظاهر مسلمان نیز وجود داشت، و ضرورت حجاب حتی قبل از نزول آن در میان مسلمین احساس می‌شد و یکی از آرزوهای صحابه مخصوصاً حضرت فاروق اعظم رضی الله عنه بود؛ چنانچه در سال ۵ ه با نزول حکم حجاب این آرزوی شایسته تحقق یافت و یکی دیگر از افتخارات فاروق اعظم رضی الله عنه رقم خورد، این حکم همانگونه که انتظار می‌رفت تأثیرات زیادی در سالم سازی فضای جامعه و جلوگیری از انحرافات داشت و تا امروز نیز این چنین است و از امتیازات جامعه اسلامی به شمار می‌آید و طبیعی است که این حکم هم مانند احکام دیگر اسلام مخالفانی داشته باشد و از همان ابتدا نیز داشته است.

امروزه تبلیغات زیادی علیه حجاب از سوی مخالفین آن انجام می‌گیرد عده‌ای می‌کوشند با تبلیغات زیاد در گفته‌ها و نوشته‌های خود حجاب را مایه عقب ماندگی و تحجّر جلوه دهند و حیا را نوعی بیماری و ضعف

تلاشهای زیادی انجام داده است.

تهدید دوم در مورد حجاب مشکل تفریط و سهل انگاری است؛ در قرن بیستم و زمانی که کشورهای قدرت مند غربی به بهانه استعمار به قلمرو مسلمین هجوم آوردند، چون از قدرت نظامی و اقتصادی قوی تری نسبت به مسلمین برخوردار بودند، فرهنگ خویش را به عنوان فرهنگ برتر در میان ملل مسلمان مطرح کردند. این تهاجم فرهنگی در جامعه اسلامی تأثیراتی داشت و عده‌ای را فریفته خود کرد و از آن جایی

زن مسلمان می‌تواند در عین داشتن حجاب به تحصیل علم بپردازد و حتی بالاترین مدارج تحصیل و پیشرفت را طی کند و فردی مفید برای جامعه باشد.

کدام از این دو به گسترش فرهنگ حجاب نمی‌انجامد زیرا احکام اسلامی و از جمله حجاب برای بقای خویش نیازی به این افراط و تفریطها ندارند، کسانی که با تغییر احکام اسلامی فقط از نام آن دفاع می‌کنند، باید بدانند، راه دفاع کردن از حجاب تحریف کردن احکام آن نیست زیرا اصولاً دعوا بر سر تعابیر و الفاظ نیست، دعوا بر سر احکام و ارزش‌هاست، وقتی احکام حجاب تحریف شوند دفاع از نام حجاب چه فایده‌ای خواهد داشت.

احکام اسلامی را باید آنگونه که خدا و رسولش دستور داده‌اند عمل کرد نه بیشتر و نه کمتر و باید توجه داشت که حکم حجاب ناشی از نگاه بدبینانه نیست، بلکه حجاب اقدامی پیشگیرانه است که برای زن ایجاد مصونیت می‌کند، و نه محدودیت. البته می‌دانیم تا زمانی که احکام اسلامی کاملاً اجرا نشوند و کلیه حقوق زن از قبیل: ارث، مهریه و کلیه حقوق آزادیهای مشروع آنگونه که در تعالیم اسلامی تضمین گردیده، به او تعلق نگیرند و فقط قوانین محدود کننده اجرا شوند، طبیعی است که بعضی‌ها حجاب را محدودیت تلقی می‌کنند. اما اگر این قوانین اجرا شود و زن به کلیه حقوق اجتماعی و اسلامی خود برسد، آنگاه احکامی مانند حجاب و غیره فلسفه واقعی خویش را خواهند یافت.

آیا حجاب موجب عقب ماندگی است؟

عده‌ای می‌گویند با کلماتی مانند عقب ماندگی، تحجر و غیره جنگ روانی علیه احکام اسلامی راه بیندازند و بگویند حجاب یعنی بی سواد، جهالت و محروم شدن از حقوق اجتماعی.

ما با بعضی از افراد بی سواد و متعصب کاری نداریم و اصولاً برداشت و عمل آنها ملاک نیست، ملاک در این زمینه تعالیم قرآن و سنت پیامبر ﷺ و یاران اوست، آنچه ما از سیره رسول اکرم ﷺ و بزرگان دین برداشت کرده‌ایم این است که (حجاب) هیچ گونه منافاتی با تحصیل علم و پیشرفت ندارد. زن مسلمان می‌تواند در عین داشتن حجاب به تحصیل علم بپردازد و حتی بالاترین مدارج تحصیل و پیشرفت را طی کند و فردی مفید برای جامعه باشد.

که در آن شرایط هر گونه نزدیکی و هم خوانی با فرهنگ جدید نوعی تمدن و پیشرفت به حساب می‌آید، عده‌ای از روشنفکران را نیز به این فکر انداخت که احکام اسلامی را هر چه بیشتر با قوانین مدنی غرب نزدیک کنند تا بدینوسیله هم این احکام را مترقی جلوه دهند و هم خودشان به عنوان متمدن و متجدد مطرح شوند. و البته این کار ممکن نبود مگر آنکه در بسیاری از احکام شرعی تغییراتی ایجاد شود و عده‌ای نیز حاضر شدند دست به این ترمیم بزنند تا به زعم خود بتوانند از این احکام در مقابل اتهامات غرب دفاع کنند. زیرا طبیعی است که دفاع کردن از احکام پیشرفته و مترقی بسیار آسان تر از دفاع کردن از احکام متحجرانه و قدیمی است. واضح است که این دو طرز تفکر هر دو از سر دلسوزی و به زعم معتقدانشان در جهت حفظ و بقای فرهنگ حجاب انجام می‌گیرد، در حالی که عملاً هیچ

اگر حجاب مانع علم و ترقی بود، پس چگونه در صدر اسلام شیر زنانی همانند ام المؤمنین حضرت عایشه (رض) و حضرت فاطمه (رض) ظهور کردند که در علم و فضل به مقامی رسیدند که بسیاری از مردان نام آور به شرف شاگردی آنان افتخار می کردند. می دانیم که این دو بانوی بزرگوار از عالم ترین مردمان زمان خود و از بزرگ ترین راویان و ناقلان علوم نبوت بودند، و در عین حال با حجابترین آنها. مگر در تاریخ چند صد ساله اسلام زنان فاضله، محدثه و حافظه و حتی شاعره و فقیه وجود نداشته که از بسیاری از مردان زمان خود در علم و فضل برتر بوده اند؟ بدون شک اگر حجاب مانع علم و پیشرفت بود، این زنان از بسیاری از زنهای زمان خود پیشی نمی گرفتند.

دین اسلام نه تنها زن را از تحصیل علم منع نکرده بلکه تحصیل علم را برای او فرض قرار داده همانگونه که برای مرد فرض قرار داده است.

«طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة»

همچنین داشتن حجاب هیچ گونه منافاتی با کار کردن زن ندارد، گر چه از آنجایی که مسئولیت نفقه خانواده شرعاً و عرفاً به عهده مرد است، در حالت عادی نیازی به کار کردن زن نیست و زن ترجیح می دهد که خانه داری کند. اما اگر چنانچه زن از داشتن ولی محروم شد، و سرنوشت او را مجبور کرد برای امرار معاش خود کار کند، می تواند با حفظ حجاب و شئون اسلامی این کار را بکند.

مولانا ظفر الدین در کتاب «عفت و عصمت» می فرماید زن می تواند جهت تعلیم و یا کار، از خانه بیرون رود اما به این شرایط:

۱- هنگام خارج شدن از خانه پوشش خود را حفظ کند. لازم به ذکر است که تمام بدن زن به جز چهره و دستها عورت هستند «و لا یبدین زینتهن الا ما ظهر منها».

۲- از ظاهر کردن زینت، خود داری کند.

«و لا یضربن بارجلهن لیعلم ما یخفین من زینتهن و توبوا الی الله جمیعاً ایّه المؤمنون لعلکم تفلحون» (۱)

۳- از معابر شلوغ پرهیز کند، زن هنگام رفتن به

مدرسه و یا محل کار سعی کند از معابری استفاده کند که عبور و مرور مرد از آن کم باشد.

رسول اکرم ﷺ به زنهایی که برای نماز به مسجدالنبی می آمدند فرمود:

«علیکن بحافات الطریق»، (۲) «شما زنها از کناره های راه استفاده کنید.»

۴- از عطر استفاده نکند؛ زیرا استفاده کردن از عطر موجب جلب توجه به سوی او می شود.

«و المرأة اذا تقطرت فرت بالمجلس فهی کذا و کذا یعنی زانیة.»

۵- از رفتن به مراکز تفریحی همچون باشگاه و سینما پرهیزد.

۶- از مسافرت بدون محرم پرهیزد. (۳)

آیا حجاب پیامدهای عصبی دارد؟

یکی از مواردی که علیه حجاب تبلیغ می شود این است که حجاب باعث افسردگی، ضعف اعصاب و ناهنجاریهایی همچون فرار و خودکشی می شود، و همچنین اگر حجاب نباشد انگیزه فساد و مزاحمت کمتر می شود و در نتیجه امنیت زنها بیشتر حفظ می شود؟! برای پاسخ به این سؤال بهتر است یک بررسی از کشورهای آزاد که در آنها به دستور حجاب عمل نمی شود انجام دهیم و نتیجه بی حجابی را ببینیم. البته به این سؤال پاسخهای کارشناسانه و مفصلی داده شده که خوانندگان با مراجعه به آن کتابها می توانند بیشتر در این زمینه تحقیق کنند.

بررسی های انجام گرفته در کشورهای آزاد و آمار افسردگی و خودکشی در میان دختران و زنان در غرب ثابت می کند که علت واقعی این ناهنجاریها بی هدف بدون زندگی، بی بند و باری و بطور خاص «زنا» است.

در کشور آمریکا که به دموکراتیک ترین کشور جهان معروف است. بیماری روانی شایع ترین بیماریها است و داروهای روانی و جنسی در صدر پر فروشترین داروها قرار دارند. و اغلب قتلهایی که توسط نوجوانان انجام

۱- سوره نور - آیه: ۲- تفسیر ابن کثیر ج: ۳ ص: ۲۸۶

۳- ظفیر الدین - نظام عفت و عصمت - ص: ۲۱۲-۲۱۴

منکرین حجاب و عفت را نیز به فکر جلوگیری از آن انداخته است. زیرا بسیاری از پیامدهای آن در همین دنیا گریبان فرد و جامعه را می‌گیرد.

مولانا ظفیر الدین (مدظله‌العالی) در کتاب «نظام عفت و عصمت» بعضی از مضرات بی بند و باری و آزادی جنسی را با استناد به دلایل عقلی و نقلی بر شمرده‌اند که جهت اطلاع خوانندگان ذکر می‌شوند:

الف - زنا

۱- زنا اضرار به نفس: زانی با انجام این عمل به خود ضرر مالی و جانی می‌زند و علاوه بر این که در این راه پول و سرمایه خویش را مصرف می‌کند، خود را به انواع بیماریهای خطرناک و مسری همچون سوزاک، سفلیس و

**اگر حجاب مانع علم و ترقی بود،
پس چگونه در صدر اسلام شیر
زنانی همانند ام المؤمنین حضرت
عایشه (رض) و حضرت
فاطمه (رض) ظهور کردند که در
علم و فضل به مقامی رسیدند که
بسیاری از مردان نام آور به شرف
شاگردی آنان افتخار می‌کردند.**

ایدز مبتلا می‌کند.

۲- زنا ضرر به خانواده: زانی با این عمل آبروی خانواده خویش را می‌برد و لکه تنگی برای آنها می‌شود و علاوه بر آن در خانواده الگوی بد قرار می‌گیرد و راه انحراف را برای فرزندان خویش هموار می‌کند؛ «من زنی زنی بآهله».

۱- حجاب - استاد مودودی - ص: ۹۵

۲- ماهنامه ندای حرم - کراچی ۱۳۶۹ هج - ترجمه: فارسی: نعمت الله شهرانی

می‌گیرد به دلیل مزاحمت‌های خیابانی است.

قاضی لندسی رئیس دادگاه کودکان در شهر «ونور» آمریکا می‌گوید: اغلب دختران محصل قبل از اینکه دوره دبیرستان را به پایان برسانند مورد سوء استفاده جنسی قرار گرفته و بی عفت می‌شوند.

همچنین در کشور آمریکا سالانه یک میلیون سقط جنین اتفاق می‌افتد و هزاران طفل به محض تولد کشته می‌شوند. (۱)

مسئله سقط جنین در آمریکا یکی از بغرنجترین مسایل این کشور است، و اغلب کسانی که برای سقط جنین به مراکز آن مراجعه می‌کنند زنان فاحشه نیستند بلکه دختران پانزده تا بیست ساله محصلی هستند که مورد سوء استفاده قرار می‌گیرند. مثلاً: از یکصد و پنجاه هزار سقطی که در یک سال ثبت شده یکصد هزار مورد مربوط به دختران دانشجو است. (۲)

دکتر جرج راثیلی اسکات نویسنده کتاب تاریخ فحشاء می‌گوید: در میان دخترانی که برای عقد به کلیسا می‌روند تعداد کسانی که به معنی واقعی دوشیزه باشند بسیار ناچیز است.

استاد مودودی در کتاب حجاب می‌نویسد: در انگلستان سالانه نود هزار حمل سقط می‌گردد که همگی مربوط به دختران و زنهای مجرد است و در مورد زنهای متأهل آمار و ارقام خیلی بیشتر از اینها است.

مواردی که در بالا ذکر شدند مربوط به دموکراتیک‌ترین و لیبرالترین ممالک دنیا است. اگر آزادی و بی‌حجابی برای زنها امنیت ایجاد می‌کرد، آمار و ارقام فساد تا این حد تکان دهنده نبود.

حجاب درمان ناهنجاریها

حکم حجاب در اسلام برای جلوگیری و مصونیت از مضرات بی بند و باری و مفاسد اخلاقی نازل شده، حجاب تنها حکم پوشش بدن نیست و تنها مربوط به زن نمی‌شود. حجاب یعنی سالم و با عفت زیستن، حجاب یعنی پشت کردن به مفاسد اخلاقی، پشت کردن به زنا، لواط، چشم چرانی و دهها مرض دیگر.

تأثیرات سوء این مفاسد به حدی است که حتی

(ب) استمنا یا خود ارضایی

یکی از انحرافات اخلاقی و ارضای نفس از راه غیر فطری خود ارضایی است، این عادت زشت اغلب در میان جوانان رایج است. در نتیجه این عمل زشت بسیاری از خانواده‌ها از هم پاشیده، بیماری‌های گوناگونی همچون افسردگی، جنون و وسواس شیوع پیدا کرده و نوجوانان زیادی در اثر ابتلاء به این عادت، جوانی و شادابی خود را از دست داده و گرفتار سستی و پیری زود رس شده‌اند.

استمنا از بارزترین مصادیق آیه شریفه: «و لا تعلقوا بایديکم الى التهلكة» است، کسی که با دست خویش جوانی، صحت، نیرو و شادابی خویش را از بین می‌برد واقعاً خود را به هلاکت انداخته است.

کسانی که در سنین پایین گرفتار این عمل می‌شوند به قدری ضعیف، خجالتی و منزوی می‌شوند که اغلب قادر به ازدواج نیستند و اگر ازدواج هم بکنند از آنجایی که نمی‌توانند ترک عادت کنند زندگی زناشویی موفقی نخواهند داشت. محمد زکریا رازی می‌فرماید: «با جماعتی آشنا شدم که امیال جنسی خویش را از راههای غیر فطری ارضا می‌کردند آنها را بسیار ضعیف، ترسو، مبتلا به حزن، اندوه و سوی هاضمه یافتیم.»^(۴)

(ج) لواط

یکی دیگر از روشهای غیر فطری برای ارضا نفس «لواط» است، رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «إن أخوف ما أخاف علی امتی عمل قوم لوط.»^(۵)

از مصائبی که این عمل زشت برای فرد ایجاد می‌کند آلودگی به انگلهای خطرناک، احساس حقارت و عذاب وجدان است.

مواردی که در بالا ذکر شد تنها برخی از عذاب این عمل زشت و غیر فطری هستند. لعنت خدا، عذاب سوزان و رسوایی میدان محشر همه و همه عذابهای

۳- زنا ضرر به زانیه و خانواده او: وقتی این عمل با زنی انجام بگیرد عفت و حیای او از بین می‌رود، زانیه ارزش انسانی خویش را از دست می‌دهد و از نگاه مردم می‌افتد، احساس شرم و رسوایی خانواده او را فرا می‌گیرد و گاهی این احساس رسوایی باعث قتل و خودکشی می‌گردد.

۴- زنا عامل اختلاط نسل: وقتی در جامعه‌ای زنا رواج یابد یکی از نتایج آن فرزندان نامشروع و سرراهی خواهد بود، فرزندی که از زن زانیه متولد می‌شود نسب مطمئنی نخواهد داشت و کسی حاضر نیست او را بپذیرد و گاهی به خاطر جلوگیری از عار، مادر هم او را رها می‌کند، و این فرزند در حالی که از مهر مادری و سایه پدری محروم است باید گناه آن دو را هم بدوش بکشد و مورد تحقیر و زخم زبان مردم قرار بگیرد و از تعلیم و تربیت صحیح هم محروم بماند، گاهی این فرزندان از بدو تولد به بیماریهایی همچون عقب ماندگی ذهنی و روانی مبتلا می‌شوند. تحقیقات پزشکی نشان داده که اغلب این بیماریها ریشه ژنتیکی دارد.

۵- زنا عامل شیوع بیماریها: رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «و لا فشا الزنا فی قوم الا کثر فیهم الموت.»^(۱)

و در حدیث دیگری فرمودند: خداوند ملتی را که زنا در آن رواج یابد مبتلا به طاعون می‌کند و بیماریهایی در میان آنها ظهور می‌کند که گذشتگان از آن بی اطلاع بوده‌اند.^(۲)

امروز این مسئله به یک واقعیت انکارناپذیر تبدیل شده و ما این پیش بینی رسول اکرم صلی الله علیه و آله را به چشم مشاهده می‌کنیم، چه کسی می‌تواند انکار کند که عامل بیماریهای جنسی از جمله سوزاک، سفلیس و ایدز، چیزی بجز زنا است.

آیا بیماری ایدز که امروزه پس از بمب اتمی وحشتناک‌ترین واژه برای بشریت است در گذشته اثری از آن بوده و آیا گذشتگان ما از آن اطلاع داشتند؟

۶- زنا باعث خشکسالی و مصائب: رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: «ما من قوم یظهر فیهم الزنا الا اخذوا بالسنة و ما من قوم یظهر فیهم الرشاء الا اخذوا بالرعب.»^(۳)

۱- مشکوة ص: ۴۵۹

۲- الجواب الکافی ص: ۲۷ عن ابن ماجه

۳- رواه احمد، مشکوة ص: ۲۱۳

۴- نظام عفت و عصمت - جمع الفوائد ج: ۱ ص: ۲۸۹

اخروی این اعمال هستند که به مراتب از تقاص دنیوی این اعمال سخت‌ترند.

(د) چشم چرانی

انحرافاتى که در بالا ذکر شدند نتیجه بی‌بندوباری و ولگردی هستند، امروزه ولگردی در خیابانها و پرسه زدن در پارکها جزء مظاهر تمدن در زندگی امروزی به حساب می‌آید. در حالیکه یکی از پیش‌زمینه‌های مهم فساد همین ولگردی در معابر و چشم چرانی است.

کارشناسان مسائل جنسی نگاه را «قاصدک عشق» لقب داده‌اند زیرا گاهی تنها یک نگاه می‌تواند مسیر زندگی انسان را تغییر دهد و یا باعث از هم پاشیدن زندگی او شود لذا برای مصون ماندن از این انحراف، باید انسان نگاه خویش را حفظ کند زیرا اگر در قدم اول جلوی آن گرفته نشود، هنگامی که این عشق در قلب ایجاد شد بیرون کردنش مشکل خواهد بود.

مقوله معروفی است که «الصبر علی عقل البصر ایسر من الصبر علی ألم بعده»، «صبر و شکیبایی بر کنترل چشم، آسانتر از صبر بر درد بعد از نگاه کردن است».

راهکارهای عملی حفظ عفت و حجاب

دین اسلام از آنجایی که دین فطرت است کلیه نیازهای بشری را شناخته و راه حل آن را نیز پیش بینی کرده است.

نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر، یک واقعیت است و در فطرت انسان وجود دارد. دین اسلام هرگز نخواست که با این واقعیت مقابله کند و آن را از بین ببرد بلکه خواسته تا آن را درست مهار کند و از انحرافات اخلاقی که ممکن است ایجاد شود جلوگیری کند؛ و بدون شک، تنها قوانین باز دارنده و سخت برای جلوگیری از انحرافات کافی نیست، بلکه به قوانین جامع و مفصلی نیازمند است که در کنار تدابیر بازدارنده و ارتقای معنویت، راههای درست تأمین این نیاز فطری را پیش روی انسان قرار دهد و دین اسلام همین کار را کرده است، از طرفی با حکم حجاب خواسته تا از پیامدهای انحراف جلوگیری کند. و از طرفی با ترویج ازدواج به این نیاز معقول و فطری پاسخ مناسب داده است.

ازدواج پاسخ به نیاز فطرت

ازدواج سنتی است که در آن هم به نیاز جنسی انسان پاسخ گفته می‌شود و هم به نیاز عاطفی او، زن و مرد می‌توانند با ازدواج نیازهای یکدیگر را تأمین کنند و هم جایگاه اجتماعی خویش را به عنوان انسانهای قابل اعتماد پیدا کنند.

ازدواج سنت پیامبران است و تقریباً همه پیامبران زندگی زناشویی داشته‌اند.

«و لقد ارسلنا من قبلک رسلاً و جعلنا لهم ازواجاً و ذریه.»

ازدواج در دین اسلام جایگاه خاصی دارد و به عنوان اولین و بهترین راه حفظ عفت و سلامت جامعه مورد تأکید قرار گرفته است.

رسول اکرم ﷺ رهبانیت را به شدت رد کرده و آن را سنتی غیر فطری دانسته و پیروان خویش را، حتی اتقیا و صلحا را از آن بر حذر داشته است. بسیاری از صحابه که توانایی ازدواج نداشتند حاضر بودند به خاطر مصون ماندن از انحراف خود را اخته کنند. اما آن حضرت ﷺ با این کار مخالفت کرده و آنها را تشویق به ازدواج می‌کردند زیرا کسانی که ازدواج نمی‌کنند حتی اگر تقوا پیشه کنند و امیال خویش را کنترل نمایند بازهم به آن آرامش و سکونی که لازمه پیشرفت و تعالی است و تنها در ازدواج میسر است، دست نخواهند یافت.

به امید اینکه جامعه اسلامی فلسفه واقعی احکام اسلام را درک کرده به آن عمل نمایند و ریشه مفاسد از جامعه اسلامی کنده شود.

منابع:

۱- نظام عفت و عصمت: مولانا ظفرالدین - دار الاشاعت

- کراچی - سال ۱۹۷۵ م

۲- حجاب - استاد مودودی - ترجمه: نعمت الله شهرانی -

نشر احسان - تهران